

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

XVII. évfolyam. | 1902. Szeptember. | 9. szám.

és melléklete: a

KERTÉSZ-GAZDA

II. évfolyam. — 9. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben:

Garmond-soronként: 16 fillér.

Egész oldal (187 □ cm)

egyszeri hirdetése: . 6 kor. — fill.

Féloldal » » . 3 kor. 20 fill.

Negyed-oldal » » . 1 kor. 60 fill.

Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-kal,
egész-éves hirdetőknél 25%-kal olcsóbb.

Kis-hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyesületi tagoknak 2 sorig ingyen.

A hirdetési díjak előre beküldendők.

Hirdetéseket elvállal:

a MÉHÉSZETI KÖZLÖNY kiadóhivatala

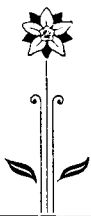
Kolozsvártt, Bástya-útca 2.

Megrendelések alkalmával a Méhészeti Közlönyre való hivatkozást kérjük.

BÁNYAI SÁMUEL ÉS FIA

NŐI-FELÖLTŐ ÉS SZÜCS-ÁRU RAKTÁRA

KOLOZSVÁR, MÁTYÁSKIRÁLY-TÉR 8. SZ., TAKARÉK- ÉS HITELBANK-ÉPÜLET.

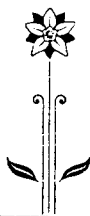

Legjutányosabb
.. á r a k ..

MINDEN IDÉNY UJDONSÁGA
LEGKORÁBBAN ÉS A LEG-
NAGYOBB VÁLA-ZTÉKBAN
KAPHATÓ RAKTÁRUNKON

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKET
PONTOSAN TELJESÍTÜNK.

1—6

Legjutányosabb
.. á r a k ..

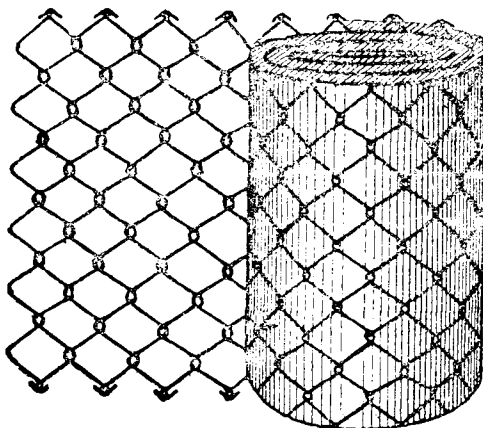

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony-szövet-fonal és szitaáru-gyára KOLOZSVÁRTT,
Egyetem-útcza 12. Telefon: 439.

4—12

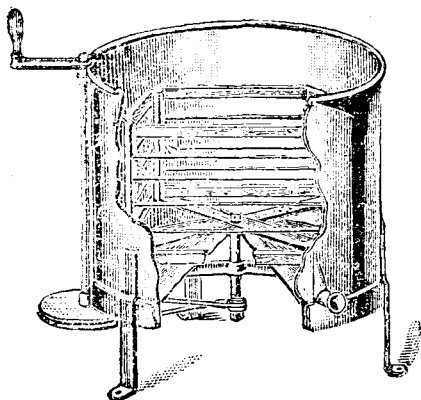
Ajánlja minden, e szakmába vágó munkáját, úgymint: kertek, sírhelyek, sat. bekerítéséhez való gépfonatait; majorsági udvarok fonattal való bevonását; pincze, padlás, felsővilágossági, magtár- és élezkamra-ablakok rostélyzatát; áthányó-rostákat szér, kocsz, kavics válogatásához; szikrafogókat gépekhez, zöldre festett légy-szövetet; szelelő- és lóhere-rostákat; Backer-féle rostákat es egyébféle hasznalatra vas- réz- és czinszöveteket; Kruppa-sodrony-szegegyzeteket különféle mintákban; fakeretbe foglalt rostákat és szitákat; ruganyos ágybetéteket (matracz); sodronylábtörlőket. —

Aczél-tűskés sodrony kertek, delelők, sat bevonásához. Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

MAGYAR FÉMLEMEZIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VII., Gizella-út 53. sz. BUDAPESTEN. VII., Gizella-út 53. sz.

Ajánlja saját gyártmányu. kiváló minőségű méhészeti eszközöket a legolcsóbb gyári áron.

Mézpörgető-gépek,
4-féle szerkezetűek.

Hanneman-féle anvarács, egész új; szárnyaikat a méhek meg nem sérthetik.

Mézsűrítő,
egyszerű és dupla.
Lépfődeleztető-tülek.

Ismertető csillagok.

Viaszolvastó üst, legújabb szerkezetű, 2-féle szerkezet.

Méztöltő edények.

Mézkieresztő-fazék, dupla fallal.

Méhpörmetezők.

Rajfőcskendezők.

Méhsöprő-készülék.

Etetőtálcák.

Anyasító-készülék,
egész új.

Méhészpipák.

Méhszőktetők.

Füsttűvők.

Füstölő-gépek (Smoker.)

Mézszállító-edények minden nagyságban.

Megrendelésre készítünk minden a szakmába vágó tárgyat.

Arjegyüket magyar, vagy német nyelvben kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Tűzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK VICTOR

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRTT, FÓTÉR.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbútorok nagy választékban.

Ajánlom jól berendezett raktáromat mindenemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárok**, legjobb minőségű **műlep**, **javitott mézpörgetők**, **Hannemann-féle rács**, herefogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzók- és nem dohányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyűk és mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből különösen ajánlom a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukoricza-morzsolót, amerikai aczélvillákat, kaszákat, sarlókat, gereblyéket, amerikai szénafűrészeket. Továbbá kerti fűrészeket, kerti ollókat és szemző késeket.

Végül fölhivom b. figyelmét **konyhaberendezési és háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyalt-gépeket, ruhamangorló és facsaró gépeket, kitűnően zománczolt lemez- és öntött edényeket. Raktártartok még valódi berndorfi alpacca és alpaccabezüst evőszerekből és nickel edényekből.

Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan eszközlöm.

Kiváló tisztelettel

Reményik Victor.

7—12

Ló- és marhanyíró-ollók.

Nyomatott Gáman J. örökösétől Kolozsvárt. (Kossuth Lapkiadóv. 10.)

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 1.-ÉN.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület tagjai a tagsági díj fejében kapják. Tagsági díjak: rendes tagok részéről egy évre 4 kor., köri tagok részéről egy évre 2 kor. — Minden pénzküldemény Bíró Gyula, tanítóképző-intézeti tanár, egyesületi pénztáros úrhoz, Kolozsvár, Esterházy-útca 21. sz. címzendő.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reklamációk a „Méhészeti Közlöny szerkesztőségének **Kolozsvár, Bástya-útca 2.**” címzendők.

Közleményeink utánnomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Roklamációkat csak a következő hónap 15.-éig és csak a postahivatal útján fogadunk el.

Felelős szerkesztő: **Szentgyörgyi Lajos.** Főmunkatárs: **Nagy János.**

Útmutatás a kezdő méhész számára.

(Szeptember.)

Idei méhészkedésünk eredményével jórészt leszámolhatunk. Ahol őszi méhlegelő nincs, ott kilátásunk sem lehet már arra, hogy mézfölösleget gyűjthessenek a méhek. Legfőlebb napi szükségletüket szerezhetik be, annyi élelmet ugyanis, hogy egyre szűkebb-szűkebb körű fiasításukat a télire begyűlt készlet érintése nélkül táplálhassák. További pörgetésről — ilyen vidéken — szó sem lehet tehát.

De ahol a tisztessű (tarlóvirág) honos, vagy a fehér- (törpe-, árva-)lóhere az idei gyakori nyári esőzéstől jól megbokrosodott és kisarjadzott, s a méhek e két áldását augusztusban kétszer-háromszor érte, s szeptemberben is föl-fölüdti a langyos eső: ott még sokáig jól mézelnek a méhek, s néhol a dér beköszönéseig vígan zakatol a pörgető. Ilyen helyen most van a mézszüret dereka.

A méhészetre nézve mostohább tájakról az ilyen jó hordású vidékekre szokta méhtörzseit vándoroltatni az okszerű méhész; csekélyke fáradozásának aránylag gazdagabb a jutalma, mint bármi más vállalkozásnak. Ha egyéb haszon nem is volna az őszi vándor-

dorlásban, már az is megbecsülhetetlen nyereség, hogy a szegényebb családok erőre gyarapodtak, megnépesedtek, megvagyonosodtak, a jövő évi tenyészésre alkalmasokká fejlődtek.

Ahol nincs őszi hordás, lássunk a beteleléshez, azaz: rendezzük el méhtörzseink költőterét az áttelelés sikerét legjobban biztosító módon.

A mézürből szedjük ki minden keretet és az át, illetőleg följárást zárjuk el. A kényelemszeretők egyszerűen az anyarács befödésével zárják el a méhek följárásának az útját. A rendtartó méhészkiveszi a rácsot s azután illeszti be a fődödeszkácskákat, nehogy propoliszsal, viasszal, sat. rakják meg a rács hézagait a méhek. Füsttel és vízbe mártott, s lerázott egy szál tollal szépen leterelhetők a méhek a méhek. A kiszedett lépekről — a költőtér ablakának küszöbdeszkáját föltolva és a söprőgaratot a kaptárra illesztve — szintén nedvesített tollal gyöngéden a söprőgaratba hajtjuk a méheket, honnét a küszöbdeszka alatt csakhamar, szép csöndesen a kaptárba igyekeznek. Legjobb a reggeli órákban végezni ezt, nehogy a kiszedett lépekben levő méz illatára esetleg odaseregülő méhek rablásra ingerlődjenek. A kiszedett lépeket egyelőre tegyük bárhova, de zárt helyre (üres kaptár, szekrény, kamra, szoba, száraz pincze), ahova méh rájuk nem találhat.

Most következik -- ha ugyan másod-, harmadnap múlva, vagy később is, de mindig a reggeli órákban — a családok alapos tüzetes átvizsgálása és elrendezése. E végből a költőtér kereteit is mind ki kell szednünk, csupán a homlokfalnál (legbelül) levő kettőt hagyjuk bent, ha az alsó lép méhkenyeres és a felső mézzel telt. A keretek kiszedésekor főfigyelmet az anya meglézésére fordítunk. Ha rángatás, kopácsolás, füstölés nélkül bontjuk ki a költőtér, azon a lépen találjuk az anyát, melynek sejtjeiben friss petézés látható, vagyis a peték függőlegesen helyezkednek a sejtek fenekére. Az anyás keretet tegyük félre, biztos helyre, a többi kerettől elkülönítve, nehogy más lépre másszék át az anya, mert a keretek visszarakásakor ismét és talán sokáig kellene keresnünk, pedig újból látnunk kell, hogy megbizonyosodjunk, vajjon visszakerült-e a lakásába. Ősszel sokkal becsesebb, mert kevésbé pótolható az anya, mint tavaszkor, vagy éppen nyáron; féltékenyen őrizzük tehát.

A keretek kiszedésekor már osztályozzuk a lépeket és úgy helyezzük elkülönítve (tehát a fiasításos, a mézzel egészen telt, a kevésbé mézes, a méhkenyeres és az üres lépeket külön-külön csoportosítva) a keretbakra; a visszarakás annál könnyebb, annál gyorsabb lesz. Most a kaparó és eresztéktisztító segítségével takarítsuk ki jól a kaptárt, az ablakot is tisztogassuk meg. Arra is ügyeljünk, hogy a födődeszkácskák között hézag ne mutatkozzék.

A költőtér télire való berendezését így végezzük:

A homlokfalnál alul, tehát a menőke mögött benthagyott méhkenyeres lép mellé siessünk azt a keretet betenni, melyen az anyát leltük; följe mézzel egészen telt, lehetőleg be is födött lép jusson; az alsó sorba rakjuk be egymásután a fiasításos kereteket, följük pedig ugyanannyi befödött mézes lépet; a fiasításos keretek sorát zárjuk egy méhkenyeres léppel és fölül tegyünk be még egy mézes keretet.

Az elméleti embereknek arra a tanácsára, hogy ennyi, mennyi súlyú mézet hagyjunk télire a családnak, s üres lépeknek ide meg oda helyezésével ennyi, meg annyi kerettel rendezzük be télire a költőtér: a méhcsalád legtermészetesebb elhelyezkedésének, a faoduban, vagy legalább a kasban tenyésző család télire készülődésének a megfigyelése legyen a felelet. A fa odvában, s a kasban is úgy helyezkedik el télre a méhtörzs, ahogyan a kaptár kereteinek a berakását most elmondtam, azzal a különséggel, hogy az oduban és kasban a lépek egész darabban nyúlnak le, míg a kaptár keretléczei a lépek folytonosságát megszakítják. Hogy tehát az alsó és felső keretsor, s a felső keret lépének alsó széle és a keretléc között 6 mm.-nél netán nagyobbnak mutató hézag ne maradjon -- mert a tél elején az alsó lépeken ülő méhek, mikor elcséjük ott már kifogyott, s a felső mézeslépekre akarnának jutni, de a nagy hézagot át nem ölelhetik, s ha még annyi elérhetetlen méz van is a felső lépekben, éhenhalhatnak — hidaljuk át a hézagokat lépszeletekkel.

Azt a kérdést, hogy hány keret méz szükséges télire egy méhcsaládnak, föl se vessük. Télen a saját táplálására tulajdonképpen nagyon keveset -- s minél tömörebb népeességű, aránylag innál kevesebb mézet -- fogyaszt a család. Az az aránylag sok méz, amit télire mégis beadunk, a tél utóján már meginduló fia-

sítás fölnevelésére a tavaszi hordásig elfogy. Erre a szükségre is bőven juttattunk mézet a törzsnek, ha a jelzett módon annyi mézes keretet raktunk a költőtér fölső eresztékébe, ahány fiasítási és méhkenyeres lépet alúl tettünk.

Ha a számbavehető hordás megszűntével eszközölt télire való berendezéskor netán alig 2–3 keretben találnánk fiasítást, s a család népe ezeken a lépeken el nem férne, akkor az alsó sorba, a fiasítási keretek után még annyi félig telt mézeslépet — lehetőleg olyanokat, melyekben méhkenyér is van — helyezünk be, hogy a nép az alsó lépütczákban elférjen. A fölső sorba — természetesen — lehetőleg mézzel egészen telt keretek jussanak.

Tudvalevő, hogy a mézeslép télen hideg; nem is azon, hanem az üres lépeken ülnek télen a méhek. Ezért szól a betelelés eszközlését üres lépek behelyezésével követelő figyelmeztetés oly hangosan, meg azért is, hogy a tél második felében már megkezdődő petezésnek helye legyen. De a most ajánlott eljárás *még nem betelelés*, hanem csak *előkészülés* arra. A fiasítás kikelése után elég hely, elég üres lép marad a nép elhelyezkedésére s majdan — hiszen mézet is fogyaszt télen a család — a petezésre is.

Rövidebbre vonva: *annyi keretet rakjunk be télire a méhtörzsnek* (fölül mézes, alúl fiasításiok mellett legalább két méhkenyeres és — ha kívánatos — félig telt lépeket helyezvén), *a mennnyi lépütczát népe az alsó keretsorban megtölt.*

Herelépes keret se fölül, még kevésbé alúl ne jusson télire a kaptárba. Ha netalán nem volna elég mézzel telt dolgozós lépünk, akkor a fölső sorba a homlokfalhoz, tehát legbelül és az ablakhoz, vagyis legkülsőnek adhatunk be mézzel telt herélépet is, de tavaszkor, mihelyt kifogyott belőle a méz, ki kell szedni, nehogy bepetézzé az anya.

A mézürből kiszedett mézes kereteket azért raktuk félre, hogy a legszebbeket a költőtér télire való elrendezésére most fölhasználjuk.

A költőtérben volt, de fölöslegessé vált, tehát a keretbakon maradt többi lépről — miután a költőtér ablakát betettük, s a küszöbdeszkát föltoltuk és a söprőgaratot a kaptárra illesztettük — a méheket bésöpörjük, végre becsukjuk a kaptárt.

Valamennyi család elrendezése után osztályozzuk a kimaradt

lépeket. A méhkenyeres és üres lépeket száraz, szellős helyen, legjobb a jól zárt méhesben, ha méh nem férhet hozzájuk, párhuzamosan haladó léczekre akasszuk föl (úgy, ahogyan a kaptárban, vagy a keretbakon csüngenek) egymástól 2—3 újjnyi távolságra; penésztől, viaszmoltytól ne féltsük. A mézesebb, s be is fődött lépekből a jövő tavaszi esetleges szükségre tegyünk el, méhcsaládokként 2—3 keretet számítva. Száraz, szellős helyen ezek is szépen eltarthatók, mint az üres lépek. Azokat a lépeket pedig, melyekben csak szórványosan mutatkozik méz, de csupán ezek kipörgetésével nem akarnánk bibelődni, este adjuk be azoknak a méhcsaládoknak, amelyeknek a mézslépei talán nem tömören teltek, hogy a sejtek közt mutatkozó üres helyeket megtöltsék. A méhekkel e végből kiürítettendő lépeket az ablak és ajtó közé tegyük, *mindig este*. A föltolt küszöbdeszka alatt reggelre behordják a lép tartalmát, szárazra nyaldossák a sejteket a méhek.

Aki a méhcsaládok nyári gondozása közben, különösen a rajzási ösztön megszűnése után egyszerre nem adott kaptáraiba sok üres lépet, s méheit nem kényszerítette az építésre, hanem kész lépet, vagy legalább egész műléplapokkal beragasztott kereteket használt, annak a törzsei tömörebben meghordták mézzel a lépeket, s tömörebben is fiasítottak. Az ilyen méhcsaládok maguk elrendezkedtek már télire; a kaptár kibontása, pláne minden keret kiszedése fölösleges.

A költőtér elrendezése után ez idén ne bontsuk ki többé a kaptárt. A fődődeszkácskák széleit, a keretek füleit, az ablakráma körül mutatkozó hézagot propoliszsal rakják meg a méhek, hogy lakásuk melegtartóbb legyen. Ne szakgassunk től már ezentúl semmit, sőt a mutatkozó hézagokat papirosszeletkéekkel, faszilánkokkal zárjuk el. A kaptár fenekére hulló morzsalékot a küszöbdeszka alatt kotorjuk ki a kaparóval.

Aki télire kellő lépes mézkészlettel nem láthatná el méhcsalárait, szeptemberben is etethet pörgetett tiszta mézzel. Egyszerre nagy adagokban, mindig este helyezze be a mézet, s a mézürből etessen, nehogy rablásra vetemedjenek a méhek.

Az ideai késői rajzás következtében szokatlanul sok méhcsalád maradt árván; a fiatal anyák termékenyülése nagyon gyakori esetben nem sikerült, s a másodszori anyanevelés sem vezette

czélhoz az árva népeket. Az ilyen elsatnyúlt, ritka népességű családokat legajánlatosabb a fiatal anyával bíró, de gyöngébb útrajokkal egyesíteni. E célból az egymagában meghagyni nem szándékolt népet minél kevesebb keretre szorítjuk, s este a másik kaptár mézürébe rakjuk át keretestől, miközben kereteit langyos, híg mézzel jól megpörmetezzük. A költőtér széthúzott fődődeszkácskáinak, vagy az anyarácsnak a nyílásain a jövevénynéppel éjen át — mert mézet hozott — megbarátkozik, s reggelre egyesül is a család, amikor, vagy legkésőbb a következő második nap reggelén elrendezhető a kaptár.

Amely családnak öreg, hibás az anyja, azt is inkább egyesítsük, s általában azon iparkodjunk, hogy minél erősebb, sűrűbb népességű törzsekkel menjünk a télnek.

A netán áianyás népek szétröppentetésével egy perczet se keleskedjünk. Az eljárás módját múlt számunkban közöltük.

A kasokban tenyésző családok őszi egyesítéséről is elégszer volt már szó.

A kaptárok menőkéjének a tolóka megfelelő alkalmazásával való fokozatos szűkítéséről — t. i. ahol már nincs hordás — a család könnyebb védekezhetésének elősegítése céljából meg ne feledkezzünk. A kasok menőkéjét is szűkítsük, s ha hézagos volna a kas alja, koszorúzzuk körül bojtortjással; télre is a legalkalmasabb védekezés ez az egerek ellen.

A viaszmony ellen a tisztaság és rendszeret a legbiztosabb védekezés. A méhes körül bozótot ne tőrjünk; oda bújnak el és onnét ólálkodnak a méhekre esténként a békák. A darazsak garázdálkodásának hosszú, szűk nyakú s körtelével harmadáig megtöltött és a méhes közelébe kitett üvegekben való összefogdosásukkal vethetünk határt.

Teleki.

Magyar királyi állami méhészeti gazdaság Gödöllön.

(Folytatás.)

A hazai méhtenyésztés okszerű fejlesztését célul tűző országos fölbuzdulásnak a sarkcsillaga, s a kormányintézkedéseknek az irányjelzője elvitázhatatlanul Ambrózy Béla báró és Grand Miklós közfigyelmet keltő együttes működése volt. Az ő munkás-

ságuknak és a vezetésük alatt dicsőséges pályafutást tett Délmagyarországi Méhészegyesülettel karöltve kifejtett fáradozásainak páratlan sikerei tette parancsoló szózatként buzdították föl a lelkeket. Az ő délvidéki egyesületük példájára közvetlen egymásutánban alakultak meg a jótékonyan működő Országos és az Erdélyrészi Méhészegyesületek. A két jeles férfiú nyerte meg a kormány jóakarátát és készségét a méhészeti szakoktatás intézményének szervezésére. Grand javaslatára és vele rendeztetett a miniszterium a nyolczvanas évek elején Buziáson két ízben országos méhészeti tanfolyamot. A tevékenység országszerte megindult, s az elért haladás és a fölmutatott eredmények becse a méhtenyésztés egyöntetű továbbfejlesztésére az állam gondoskodásának állandóságát biztosította.

A hazai méhészet föllendülését czélzó állami gondoskodás tervezése és érvényesítése, intézményeink állandósítása és végleges szervezése mind Saárossy — Kapeller Ferencz, földművelésügyi miniszteri o. tanácsos mélyrelátását és alkotóképességét dicsérik. Jobsorsunk különös kedvezése jelölte ki a magyar méhészet ügyének élére őt, ki a kis méhet kedvelő nemes lelke minden melegével istápolja, gondviseli méhészetünket; ki Darányi Ignác dr., földművelésügyi miniszternek a méhtenyésztés fölvirágoztatására és közgazdasági tényezővé fejlesztésére irányuló üdvös intézkedéseiben, s jótékony gondoskodásainak koronájául szolgáló gödöllői állami méhészeti gazdaság létrehozatalában jószelleme, leghűségesebb munkatársa volt.

E nagy alkotással Európa elé lépő haladásunkért legmélyebb hálánk igaz bensőségével hódolunk földművelésügyi kormányunknak, valamint a szép mű létesítése körül jelentős munkát végzett Ambrózy Béla báró, miniszteri szaktanácsosnak.

A Grand örökét arra méltó hivatottsággal művelő Kovács Antal, országos méhtenyésztési felügyelőt, ki egyszerűtettől hevülő lelke összes gondolatával, fáradhatatlan tevékenységének teljes odaadásával, a kormány jobbkezeként buzgólkodott Gödöllő fölépítésén, s általában mindazokat, kiknek ebben részük volt, szintén meleg köszönet és elismerés illesse.

(Folyt. köv.)

Teleki.

Az anya eltávolításáról mézelés idején. *)

Sokan szükségesnek, illetőleg hasznosnak tartják, ha jó horadás idején az anyát eltávolítjuk, vagy szűkebb helyre szorítjuk, hogy ezáltal petézését korlátozzuk. Mások ismét károsnak hiszik az anya szűk térre való szorítását, elzárását. Én is azt tartom, hogy az anyának szűkebb helyre való rekesztése hasznára válik a méhésznek; de nézetem szerint csak a legegyszerűbb módon: a költőtér szűkítésével, mégpedig úgy, hogy mikor a költőtér tavasszal a lehetőségig bővítettem, s a mézür megnyitható, már akkor szűkítem a költőtér, a mézürbe innen fölrakott keretek kiszedésével 10—14 félkeretre, vigyázva — természetesen — arra, hogy az anya föl ne kerüljön a mézürbe, hol az oda föltett födellen, vagy födött fiasítást minden nagyobb visszahatás nélkül növelik a méhek. Az ügyesebb méhész bizonyára figyelmet fordít arra, hogy a mézürbe csupán kikelőfélben levő fiasítás kerüljön. Ezzel az eljárással annyira szűkítettük a költőtér, hogy ott az anya petézése mérsékelt bár, de nem erősen korlátolt lesz — a mézelés javára.

Való igaz, hogy a főmézelés ideje alatt a költőtér bősége kárára esik a méhésznek. Jártam már én is úgy, s velem bizonyosan nagyon sokan, kik a költőtér a lehetőségig bővítették, s a mézürt is megnyitották a behordandó méz számára és meg is telt az egészen, mert alúl, a terjedelmes fészekben ezrével kelt a munkás nép; csak hogy amikor kiürítette a gazda a mézürt, melyben a neki járó részt vélte, látta, hogy biz az nem egészen az övé, mert a költőtérben semmi, vagy csak nagyon kevés gyűjtött méz van, mivel az anya petezésére szinte határtalanul bő a hely, s minden lép csak fiasítással van tele.

Ha a mézétől így megfosztott családra mostoha idő következik — ami nem éppen ritka eset a méhészetben — könnyen elpusztúlhat, vagy legalább is éheznek az a nép, melytől »fölsleges« mézet vettünk el.

Ha azonban a költőtér idejekorán szűkítem, az elvett mézfölsölegből mindig visszatehetek a költőtérbe, ha ugyan a rácszal elzárt fészek mögét is nem rendeztem volna be második mézürnek

*) Sajnáljuk, hogy az érdemes méhészárs egyes tollal irt közleményét későn küldte be. — 7-

a fekvőkaptár módjára, melyben a mézür szintén a fészek mögött van.

Egyébként az anya kifogása nagyon vesződéses, fölötte szűk helyre való szorítása, elzárása pedig veszedelmes lehet.

Vizkelet.

Uhlárik Sándor.

Képesek-e a méhek a színek fölismerésére ?

Több ízben olvastam már, hogy a méhek nem igen tudják a színeket megkülönböztetni. A nyáron szemtanuja voltam azonban egy esetnek, mely ebbeli hitemet némiképpen megingatta; mert az észlelt jelenséget nem tudom másnak magyarázni, mint annak, hogy a méhek is fölismerték és megjegyezték a színt, sőt az szerint igyekeztek tájékozódni.

Méhesünkben egy nagyon erős raj meganyátlanodott; hosszú ideig tartó minden anyásítási kísérletünk meghiúsult. Végre szerzett magának anyát, de nem volt benne köszönet. Amint a rendetlenül és sokszor kettesével, sőt négyesével-ötösével rakott peték mutatták, álanya bitorolta a királyné helyét. A még mindig népes családot sajnáltam ugyan, de kénytelen voltam szétröppenteni.

A szétröppentést a szakkönyvekben leirt módon, a méhestől vagy száz lépésnyire végeztem. A szétriasztott méhek jó ideig egyhelyben kóvályogtak, de lassanként valamennyi megindult a régi tanya felé.

Volt lakásuktól balra, azzal teljesen egyenlő két kaptár áll; színük a fa természetes színe, mely — minthogy mind a három kaptár egészen új, — majdnem tiszta fehér; jobbra ellenben egy sötétvörösre festett kaptár áll. A szétröppentett nép lakásának a helyére — zárt menőkével — egy más kaptárt állítottam, mely véletlenül éppoly színű és alakú volt, mint az eítávolított. A hazaérkező méhek a lakásuk helyére állított, tehát sajátjuknak vélt kaptár menőkéjét zárva találván, zúgva keresték otthonukat, miközben csaknem kivétel nélkül a balfelől álló, az övékével egy színű kaptárok felé indultak és azok előtt a méhesen végig érő párkánydeszkára és a kaptárookra ültek. Ott kuporogtak szegények tömött sorban, szárnyaik keserves rezegtetésével bebocsáttatást kér-

vén. Balfelől mind a két kaptár előtt elfoglalták a helyet (több kaptár arrafelé nem volt); míg jobb felé — a vörös kaptár felé — elejétől fogva csak nagyon kevesen mentek, úgy, hogy ott alig lehetett egy-két mékecskét látni; a kaptáron túl már egyáltalán nem mentek, pedig még 15 kaptár áll ott sorban.

A bevonulást — sajnos! — nem figyelhettem meg; de elég gyorsan történhetett, mert a szétröppentést déli 1 óratájt végeztem, s estére már alig volt künn egypár méh. Amint a családok népben való fölszaporodása mutatta, valóban majdnem mind a balfelől álló szomszédkaptárba vonult; a vörös kaptárban nem lehetett gyarapodást észlelni.

A jelenség okát másban nem tudom találni, csak a kaptár színében; mert bár igaz, hogy a menőke szerkezete a három egy színű kaptáron egyenlő, míg a vörösön eltérő, nem hiszem, hogy ez lehetett volna a méhek elhatározásának az oka, mert hisz ez esetben a méheknek legalább jó része odaszállt volna a vörös kaptárhoz, s csak akkor röpült volna odébb, miután a menőke eltérő szerkezetét fölismerte; ez azonban nem történt meg, hanem — miként említettem — az elzárt kaptártól egyenesen a balfelől levőkhoz igyekeztek, ahol — minthogy mézzel megrakodva érkeztek — szívesen is fogadták őket.

Az sem lehetséges, hogy a vörös kaptár népe ne fogadta volna be a jövevényeket; mert sem a megfigyelés ideje alatt nem láttam semmi ellenségeskedést, sem később nem lehetett ilyesmi, különben este, vagy másnap reggel legalább néhány halott feküdt volna a csatatéren, aminek pedig nyoma sem volt.

Nem marad más magyarázat, mint amit már említettem, hogy a méhek a kaptár színe után indultak; sőt önkéntelenül fölmerül az a gondolat, mely szerint a méhek megjegyezték, hogy az ő kaptárjuk a sötét színűtől balra áll és mikor azt, amelyhez először szálltak, zárva találták, bal felé mentek, tovább keresgélni, de a másik oldal felé nem is indultak.

Görgényszentimre.

Roth Gyula,
erdőőri szakiskolai tanár.

Elmélet és gyakorlat.

I.

Az újabkori méhészet kétségkívül sok oly titkot derített föl, fejtett meg a méhek világából, melyeknek tudása nélkül ma is nemcsak hogy sötétben tapogatóznánk, de a magukat szinte öngyilkosságig agyondolgozó méhek munkáját sem tudnók kellőképpen hasznunkra fordítani. Már pedig a méhtenyésztés főcélja ma csakis a méh munkájának a legteljesebb mértékben való kihasználása lehet. És ez, az okszerű méhész előtt, ki az elméletet a gyakorlattal megfelelően társítani képes, nem is lehetetlen. Ámde — mint mindenben a világon, úgy az okszerű méhészetben is — lehetnek és vannak tévedések, melyek arról győznek meg bennünket, hogy elmélet gyakorlat nélkül és viszont mily veszteséggel járhat a méhészkedés végeredményében, a tulajdonképpen való haszonban, az évi jövedelemben. Ki a megmondhatója azok számának, akik olvasván a méhtenyésztés »busás« jövedelmezőségéről, 100%-os kamat reményében nagy tőkével ugrottak bele a méhészkedésbe, mely azonban — a gyakorlat hiánya miatt — nemcsak busásan nem kamatozott, de még a befektetett tőke is veszendővé vált.

Hogy manapság is — mikor már egész könyvtárt írtak össze a méhről és okszerű tenyésztéséről — annyi még a tévedés e téren, talán éppen annak tulajdonítható, mert a méhészkedésre predesztinált közönségnek nagyrésztben csak elméletileg nyílik alkalma a méhészettel foglalkozni, míg gyakorlati oldaláról alig van helyes fogalma. Hogy csak egyet említsek, ezt bizonyítja a kevésbé gyakorlott méhész megtévesztésére alkalmas közlemény is, mely a Term. tud. közl. f. 1902. évi júliusi 395. füzetében »A hangyasav szerepe a mézürben« cz. a. jelent meg. Semmi okunk, semmi szándékunk a közlemény t. írójának jóhiszeműségét, mely őt sorainak közzétételére készítette, kétségbevonni; de mivel a szóban forgó cikk a könnyen hívó méhészek megtévesztésére alkalmat ad, teszünk róla említést.

»A méhektől elvehetjük a mézet a sejtek befödése előtt és mesterséges hangyasav hozzátételével tartóssá tehetjük. Ez eljárással pedig a méztermést fokozhatjuk, mert a méhek az antiszeptikus eljárás és a befödés elmaradásával sok időt és viaszt taka-

rítanak meg, ami a mézelésnek eshetik javára — írja Prometheus után H. G. J. úr.

A méhészek legtöbbször bizonyára érdekében áll, hogy minél több mézet gyűjtsenek méheikkel; és ezt meg is teszik, ha alkalom nyílik erre. A tapasztalás azonban már régen bebizonyította, hogy a földetlen sejtekből kipörgetett híg mézre nem igen akad vevő; a háztartásban pedig — czukortartalmának csekélyebb voltánál fogva — nem alkalmas az ilyen méz. Ami az erjedést illeti, az ilyen híg (éretlen) méz tényleg hamarabb, könnyebben erjedhet, de föltéve, hogy kezelése tisztán történik, korántsem oly rövid idő alatt, mint némelyek gondolják. Kétségtelen, hogy a mézet a méhméreg, a hangyasav konzerválja, melylyel a kaptár levegője állandóan telítve van. A hangyasav illata föltűnően érezhető, mikor a kaptár ajtaját, illetőleg ablakát leveszszük, amikor a berzenkedő méhek potrohukat magasra tartva, öltögetik fulánkjukat, melyeken néha csakugyan láthatók a parányi méregcsöppek, melyek minden valószínűség szerint újra visszahúzódnak a méreghólyagba, mégpedig a méhek akarata és tudta nélkül. Hogy a méhek — mielőtt a mézzel telt sejtet befödnek — fulánkjuk segítségével egy csöppecske hangyasavat bocsátának a mézbe, ezt a bizonyára nagyon érdekes műtétüket még nagyon kevés méhésznek lehetett alkalma látni. De ha minden befödött mézessejt egy-egy csöpp hangyasavat tartalmazna, a frissen földött és asztalra szánt lépesméz nem is lenne oly pompás csemege. Hiszen a régebben földött lépesmézen inkább is érezhető a hangyasav, mint a földés közben kivett mézen.

Ami a méznek a hangyasav hozzájuttatásával eszközölt állandóságát illeti, a kellően érett méznél nagyon is harmadrendű tulajdonság ez. Első kellék, hogy kellő sűrűségű és édességű legyen a méz. Ha egyéb jó tulajdonságai megvannak a méznek, eltarthatóságának kérdése szóba sem jöhet, mert a jó méz — föltéve, hogy kezelése tiszta — évek hosszú során át meg nem romlik. Ellenben a vizrészekkel még bővelkedő, minő a frissen begyűlt, éretlen méz is, erjedésnek indulhat.

Egyébiránt az éretlen méz kipörgetése tulajdonképpen nem is azért nem ajánlatos, mert nem tartható el, hanem azért, mert az ily állapotú méz édességi foka nagyon alacsony és mert az

ilyen híg, sokszor színtelen méz a kereskedő és magánvevő szemében gyanúkteltő, nem kedves, sőt a legtöbbször el sem kel.

Az egyes mézfajoknak minőségre, zamatra nézve az egész országban teljesen egyenlőknek kellene lenniük; kvalitásra nézve mégis mily nagy a különség! Ha van eladó akác-, hárs-, sat. mézünk, a kereskedő sohasem faj, hanem mindig minőség szerint veszi meg mézünket, s eladó mézünkéből rendszerint mintát kér és csak azután bocsátkozik velünk alkuba.

A tapasztalás beigazolta tehát, hogy a méztermésnek az éretlen, híg méz pörgetése által való fokozása anyagi szempontból nemcsak helytelen, de káros eljárás is, melylyel a különben jóhírű méhész csak megbízhatóságán üthet csorbát. Mondjunk csak le az ilyen elméletnyújtotta előnyökről, s maradjunk a gyakorlat és tapasztalás útján évek sora óta helyesnek bizonyult eljárás mellett, mely szerint a pörgetendő méz érleléséhez — amíg csak természetes mézről lesz szó — a méhek antiszeptikus eljárása, nemkülönben a mézessejteknek a méhek részéről legalább megkezdett befödése mindig szükséges.

Vizkelet.

Uhlárik Sándor.

A kukoricza-zászló virágorának szedése.

A méhek tavaszi fiasításának elősegítésére a kukoricza-zászlóról gyűjtött virágport kedvező sikerrel használok. Szedésének egyszerű, könnyű módja a következő:

Készítsünk kéregpapirosból 42 cm. hosszú és 50 cm. kerületű, hengeralakú dobozt. Ezzel a mezőre, vagy kertbe menvén, a kukoricza virágzó zászlaját a dobozba hajlítjuk és megrázogatjuk, hogy virága a dobozba hulljon. (A kukoricza zászlaját helytelenség volna e végett levágni.) Nehányszori rázásra le is hullott a virág; tovább megyünk tehát, másik kukoriczatőhöz és annak a zászlaját is a dobozba hajlítva, megrázogatjuk és így folytatjuk a gyűjtést, míg dobozunk felényiig lesz virággal. Ekkor födelével be, csukjuk a dobozt és haza igyekszünk. Otthon első dolgunk az átszitálás. A szitából kihullott *virágport* külön hosszúkás dobozba tesszük, s papirossal betakarva, cserép- vagy zindelytetőzet alatt 2—3 napig szárítjuk, azután papiros-zacskóba öntve, száraz, szelős helyen tartjuk. A szitában maradt *virágát* pedig (de csakis azt

a virágát, mely a porral hullott a dobozba) a most közölt módon 5—6 napig szárítjuk, majd mozsárban jól megtörve, átszitáltan szintén úgy tesszük el, mint a másikat.

A virágon sok por marad, mit sárgásbarna színe is igazol-miért is a virág éppúgy használható, mint a sárga por. Méheinket tavasszal természetes virággporral etethetjük tehát.

A szedés idejét a kukoricza fejlődése szabja meg; a mint zászlója kihajtott, néhány nap múlva virágzásnak is indul, amikor; a virággpor szedése megkezdhető.

A méhek tavaszi fiasításának elősegítésére a kukoricza-zászló virággpora és virága, mint kitűnő természetes tápszer, nagyon alkalmas. Szedésének most leirt módja, tehát beszerzése könnyű. Az eljárás közlését hazafiúi kötelességemnek ismertem.

Kőrösladány.

Lengyel Károly,
ev. ref. tanító.

Levél a vidékről.

A görgényszentimrei magy. kir. erdőőri szakiskola nagyérdemű igazgatójának: Szakmáry Ferencz, magy. kir. főerdész úrnak a szives értesítéséből közöljük az alábbiakat.

Az áprilisi nagy fagyokról — azt hiszem — mindenfelé hallottak, még tán azok is, akik az egész külvilágot, s magát a természetet csak az újságokból élvezik. Ekkor pusztult el jórészt az egész ideai virágzás. Ami kevés akkortájt ki volt nyílván, azt az első fagy egyszerre lepörzsölte, az egymásután ismétlődő éjjeli fagyok pedig a rügyeikben szunnyadó virágokra is végpusztulást hoztak. Így aztán átéltük a tavaszt, a nyarat jóformán virág nélkül.

A méhek jól televe, jó időben tisztulva, elég erővel teljesen várták az ideai munkaprogrammot. A gondos etetés és itatás segítségével a fagyosszenteken is átvergődtek. A fiasítás is már javában folyt, amikor pedig méz alig volt annyi, hogy a család élelmi szükségletét fődözte volna. Alig bukkant ki a nap, s alig pattantott ki egy-két verőfényes napsugár néhány árva virágkelyhet: a szegény méhikék nagy igyekezettel siettek az üres sejtekbe egy kis csillogó levet gyűjteni; de a hirtelen hűvösre vált idő napokra beszorította amúgy is szűk lakásába a népes családot. A

kevés élelemkészlet hamar elfogyott; az anya mégis folyton rakta petéit az üres sejtekbe. A kaptárok zsúfolásig megteltek néppel, s akárhogy igyekeztünk is a rajzás meggátolásán, a sok nép egyrésze bizony vándorbotot vett és egy-egy meleg napon kivonult a szabadba. Julius végéig már 9 rajt fogtunk be; 4 törzs után általában is, de az idén különösen túlságos szaporodás.

Egy kaptárban az első raj kivonulása után pár napra, mikor a további rajzást megakadályozandó, az anyabölcsőket leszedtük, 46 kész anyabölcsőt találtunk, közülük 14-et egészen kifejlett, kvárogó anyával, melyek már majdnem mind részben fölrágták a bölcső kupakját.

Az augusztusi viszonyok alig tértek el a juliusiaktól; legalább is éppoly kedvezőtlenek voltak. A méhek ijesztő módon fogytak, aminek okát a gyakori és hirtelen szélviharokban és az azokat követő esőkben keresem. A vihar szétcsapkodta, földre verte a künn levő méheket, utána a zápor teljesen végzett szegényekkel. Mézet egész augusztusban is keveset gyűjthettek; pörgetésről szó sem lehetett. A temesvári kiállításra szánt szűzlépet még 4 hét alatt sem építették ki a méhek, pedig a legerősebb, legszorgalmasabb családhoz adtuk be.

A mézürtől általában nagyon idegenkedtek a méhek; mikor a költőtérben már födeleztek, a mézürben alig volt méz, habár a följárásra két db., egyenként 6—7 cm. széles rács szolgált, melyek a kaptár egyik falától a másikig értek. Csak a fiasításos lépek új, meg új fölrakásával lehetett a méheket ideig-meddig a mézürbe fölcsalni; ha a fiasítás kikelt, ismét levonultak.

Az anyákra is rossz idő járt. Vagy tényleg az alkalmatlan idő ölte meg őket a nászúton, vagy megölte népe a kaptárban. Nem egy kaptárban láttam egyszerre több anyát. Úgy gondolom, mindeniknek akadt pártja, s ez a párt megölte a másik pártnak az anyját. Egy kaptárban 3 kibujt anya volt az első raj kivonulása után. Egyiket sem mertem eltávolítani, mert félttem, hogy esetleg éppen a már termékenytől fosztom meg a népet. A vége az lett, hogy a család árvaságra jutott.

13 család közül (4 törzs, 9 raj) 4 vált anyátlanná: 1 törzscsalád és 3 raj. Két rajt melyek belakoltatásuk után nemsokára árvaságra jutottak, mindjárt hozzácsaptunk egy-egy gyöngébb

rajhoz; a harmadik ályás lett, melyet — miután már előzőleg többrendbeli anyásítási kísérletet megghiúsított — szét kellett rebenteni; az anyátlan törzsnépet — minthogy meganyásítása ennek sem sikerült — a gyöngébb rajok között osztottuk szét.

Most összesen 9 család van, melyek eléggé népesek, télire elég mézkészletük is van; de fölösleg méz nincs.

Most azon igyekezünk, hogy a szétröppentett és összezapott családokból kikerült mézzel tömörítettük a méhekkel a meglevő készletet, hogy födelezett mézünk legyen, amit tavaszi esetleges etetési szükségre el lehessen tanni.

Mint érdekes jelenséget, megemlítem még, hogy a telt itatóvályú egész nyáron át ott állott a méhes előtt, de soha egyetlen egy méhet sem láttunk rajta, pedig folyton figyeltük, járnak-e rá. Ugylátszik: megelégedtek a kaptár ablakára lecsapódott párakkal, melyeknek csöppjei mindennap láthatók voltak az üveglapon.

Szakmáry.

Egyről-másról.

I. Kedélyes raj.

Junius 29.-én, Péter és Pál napján, 83 éves, nyugalomban nyugtalanzkodó tanító és méhésztársam rajt kapott. A rajfogókast a méhesből előkeresve, a raj csoportosulási helyén nyugodtan fogott a kas tisztogatásához. Szegény öregnek hosszan tartott a munka; mire a kast előkészítette, sehoh nem találta a rajt, csupán néhány méhet látott maga körül röpködni. Bemegy a konyhábal elpanaszolja »cselédeinek«, hogy egy szép rajt kapott, de úgy e, is ment az istenadta, hogy sehohsem találja. Ezzel, mint aki elvégezte mondókáját, indul vissza a kertbe, munkáját folytatandó; s hogy a járás ne essék oly nehezeére (pedig oly súlyos a teste), kezeit hátraveti, s a méhek közé kap; — a raj szegény öregnek a hátán volt megszállva. Mit volt mit tenni: előhozta a kast, s feleségemet kérte meg, hogy rázná belé a hátára telepedett rajt. A rajfogásnak ezt a módját az öreg is megmosolyogta, megjegyezvén, hogy félszázados méhészkedésének ideje alatt sokféleképpen megszállt rajt ütött már be, de ilyen helyről rajt berázni még nem volt alkalma.

II. A legjobb itató

a földbe vert lábakra rögzített deszkadarab, melyre egy széles szájú, s vízzel telt nagy uborkás üveget borítunk. A szájával lefelé fordított üvegből csak ritka bukorékonként ázalag a víz, oly körben, minő az üveg szája. Az ilyen itatóban sem meg nem romolhat, sem ki nem száradhat a víz, mint a nyílt edényben és ha megtöltöttük az üveget, ürtartalmához, s az időjáráshoz képest 4—6 napig is elég a benne levő víz. A méhek vízbefulladásá, a baromfiaknak és egyéb állatoknak a méhek vizébe való pancsolása teljesen lehetetlen.

Aki nagyobb téren kíván itatni, a megfelelő hosszúságú deszkán sekély barázdákat is vájhat; a barázdák végeinek az üveg szája alá kell érniük. A barázdák ne legyenek mélyek, mert az üvegből nagyon hamar levezetnék a vizet.

A vízzel színig telt széles szájú üveg szájára pléhet, kemény, vagy vékony papirost, avagy deszkadarabot fektetünk, egyik tenyerünkkel oda is szorítjuk, s egyes fordításai az itatódeszkára borítjuk az üveget és a szájára fődött pléhet, papirost vagy deszkát kihúzzuk alóla. Így helyezzuk a deszkára az üveget.

Ilyen itatót Roller József, máv. felügyelő méhészetében látam Szempczen. *

III. Veszedelmes méhfogó

a *Canna indica*. Méhesem előtt pár éven keresztül tenyésztettem a különben szép csoportnövényt, melyet, mint vizet kedvelőt, természetének megfelelően, kézi föcskendővel gyakran meg is öntöztem. Láttam, hogy a méhek inni járnak rá, s örültem is, hogy ilyen természetes itatóval kedveskedhettem bogaraimnak. Egyszer aztán mégis jobban megnéztem, honnan is isznak méheim? Amit láttam, nem vált örömömre: vizet kereső sok méhet leltem ott, de holtan. A víz ugyanis a levelek tövében maradt meg legtovább, s ezt a szegény vízhordó méhek mindenáron elérni akarván, merészségükért életükkel fizettek. Azóta nem ültetek a kertbe *Canna indicát*.

Vízkelet.

Uhlárik Sandor.

* Mintegy 20 éve használatos már ez az itató; legtökéletesebb alkalmazása a gödöllői méhészeti gazdaságban látható. — T.

Különfélék.

Fölkérjük t. méhésztársainkat, hogy vidékük méhtenyész-tésének idei eredményéről szerkesztőségünket — akárcsak levelező-lapnyi rövidséggel — értesíteni sziveskedjenek.

„Kétszer is nyit az akácza virága.“ Az idei késői fagy a méhészek legszebb reményét, az akácvirágzashoz fűzött bizo-dalmát is, mint annyi sok szép kilátást, agyondermesztette. Az akác különben ritkán jelentkező másodvirágzása annál gazdagabb fürtökben pattant föl az idén némely vidékeken, különösen a bor-góti-hai állami út mentén egyes területeket szegélyező akáczsoro-kon. Augusztus elején csaknem annyi virágfürt ékeskedett ott az akáczokon, amennyi lomb a koronát borította. Ám egyetlen mé-hike sem látogatta a buja virágzást.

Bő áldás. Iliés Péter, Majer, beszterczenaszódvármegyei köz-ség pénztárosa, derék mezőgazda, nagy kedvvel gondozza szépen megindult rendszeres méhészetét; ám a rajzás korlátozása nem si-került neki. Egyik kaptarából augusztus első napjaiban már a *S-ik raj* vonult ki és: *valamennyi* szépen gyarapszik; a méhlegelő kitűnő.

6 centiméter vastagságú szűzmézeslépet produkált Doci Oktávián, földrai (Besztercze-Naszodvárm.) tanító, derék méhésztársunk, egyik kaptarának mézürében.

Az Alföldről (Hódmező Vásárhely) pedig szomorú állapotok-ról értesítik szerkesztőségünket: a méhcsaládok még téli szükség-letüket sem szerezhetik be.

Tartalom: Útmutatás a kezdő számára. *Teleki.* — M. kir. állami mé-hészeti gazdaság Gödöllőn. *Teleki.* — Az anya eltávolításáról mézelés idején. *Uhlárik Sándor.* — Képesek-e a méhek a színek fölismerésére? — *Roth Gyula.* — Eimélet és gyakorlat. *Uhlárik Sándor.* — A kukoricza-zászló virágporának szedése. *Lengyel Károly.* — Levél a vidékről. *Szakmáry.* — Egyről-másról. *Uhlá-rik Sándor.* — Különfélék.

Nyomatott Gámán János örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.

Apró hirdetések.

E rovatban az Erdélyrészi Méhészegyesület tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen fölül minden félhasábos petit sor 8 fill. Akik nem tagjai a méhészegyesületnek, soronként 16 fillért fizetnek.

Megrendelés czéljából a következő szak-

lapokat ajánljuk:

Szárnyasaink. Az egyedüli magyar nyelvű baromfitenyésztési képes szaklap, mely a baromfitenyésztés összes ágaival, a baromfiak betegségeivel és ezek gyógykezeléseivel foglalkozik. A lap az Országos Baromfitenyésztési Egyesület hivatalos közlönye; szerkeszti Parthay Géza egyesületi igazgató. Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, Rottenbiller-útca 30. sz.

Vadászat és Állatvilág. Vadászati, zoologiai és kystologiai képes szaklap. Bársony István és Fónagy József közreműködésével szerkeszti Parthay Géza. Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona. Mutatványszámokat díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, Rottenbiller-útca 30. sz.

Szőlősszeti és Borássati Lap.

Megjelen Kecskeméten, minden héten csütörtökön. Szerkesztő és kiadó tulajdonos Maurer János Kis-templom-tér 189. sz. Előfizetési ára egész évre 8 K. félévre 4 K. egyes szám ára 20 fill.

Mézpörgető, méztartó bádog-edény jutányos áron kapható Zeiler Géza bádogosnál Kolozsvár (Mátyás-király-útca 4.) Ugyanő eválla **mindennemű bádogos munkát. Javitásokat** jutányos áron, pontosan teljesít. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

Biedermann Ferenc

Erdélyrészi Műlépgyára Kolozsvárt, Rákóczy-út. Kilója 4 kor. 40 fill. 5 kilós postacsomag franko.

Viszontelárusítók kedvezményben részesülnek.

Ki akar

ságban, 16 koronától följebb, fölül, v. alul hajtó szerkezettel, lépfődelező eszközöket, viaszolvasztót, továbbá fából, v. szalmából minden rendszerben készült kaptárokat, méhészsipkát, kesztyűt, füstölőgépet, lépkést, keretfogót, rajfogó-készüléket, főcskendőt, anyásító-készülékeket, etetőedényeket, záróracsot, tolókákat, keretszőgező-gépet, távolsági kengyeleket, v. horgokat, szálmavánkosokat, méhésztűt, mezesüvegeket, méhészkönyveket, stb.?

Annak meg kell előbb hozatnia ingyen az illusztrált és a havi em. lékeztetőkkel ellátott **Simmich-féle árjegyzéket**, mely egyúttal különleges prospektus a **Simmich-féle szalma-népkaptárokról, mézpörgetőkről, etető-készülékekről**, sat., s mely az **egyedül-gyártásra** átvett, szabadalmazott és a legnagyobb eredménnyel alkalmazott, s felelősség mellett tiszta méhviaszból készült **Alfonsus-féle műlépről** is — kilója 4-80 kor., 3', kgr. 16-20 kor. — közöl ismertetést. Az egész műlép biztos beragasztásának módjáról minden küldeményhez nyomtatott utasítást csatolok. 8-12

SIMMICH F. első osztr.-sziléziai kereskedelmi méhtelege **Jauernig-ban** (Osztr.-Szilézia).

A legmagasabb állami érdmekkel és miniszteri dicsérő-oklevelekkel, stb. kiténtetve

**Az első magyar
kereskedelmi méhteleg**

tulajdonosa:

Kühne Ferencz

Budapesten, (6—8)

I. ker., Atfilla-útcza 99. szám.

Kitüntetve minden kiállításon

számos díszoklevéllel, arany- és ezüst-
érmekkel, pénzjutalmakkal, oklevelek-
kel és elismerő iratokkal.

Szállítója számos méhészeti egyesü-
letnek, a m. kir. méhészeti felügyelő-
ségnek, a méhtenyésztési szakközö-
geknek, s a méhtenyésztés terjesztésé-
vel és tanításával foglalkozó szakinté-
zeteknek, sat.

*Az egyedüli kereskedelmi méhteleg, mely az ezredéves kiállításon a leg-
magasabb kitüntetést: a „Kiállítási nagyjérmet” nyerte.*

**Műhelyeimben nagyban, kifogástalanul, pontosan és méltányos árban
készítetem és raktáron tartom a következőket:**

**Mindenféle méhkaptár, a kaptár-
készítés eszközei, keretkészítőgé-
pek, keretlécetek, távolságkapcsok.**

**Hanneman-féle rács horganyle-
mezéből, teljesen tiszta, sima és
pontos nyílásokkal.**

**A mézpörgetés és viaszolvasztás
eszközei, méztartók, mézszállító bö-
dönök és mézesüvegek, mint: kitünő
jó mézpörgetők, viasz- és mézol-
vasztó-eszközök, mézesüvegek, mé-
zeshödönök jó erős pléhből; to-
vábbá öt kilós szállításra nagyon
alkalmas bödönkék.**

**A méhek kezeléséhez szükséges
összes segédeszközök a legjobb
anyagból. Keretfogók, keretvillák,
a kaptártisztogatás eszközei, lép-
fődelező kések és készülékek, anya-
zárkák, herefogók, herekirekesztők.**

Minden kaptár, segédeszköz, sat. személyes fölügyeletem mellett készül és
csak a legsikerültebbek kerülnek a megrendelőhöz. — Valamennyi tárgy a
legjobb és a célznak leginkább megfelelő tartós, jó anyagból készül. — A
rendestől elütő kaptárokat és eszközöket csekély árkülönsséggel készítem.

Képes főrajjegyzéket az 1902. évre kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

**Valódi Rietsche-féle mülépprések
minden nagyságban, öntéses for-
mákban.**

**Mülép amerikai hengergépen
készítve, a legtisztább méhviaszból.
A viasz tisztaságáért szavatolok.**

**A raj befogásához és elhelyezésé-
hez szükséges összes eszközök. Raj-
fogók és rajföcskendezők.**

**Az etető-eszközök különféle, leg-
célyszerűbb nemei; továbbá itató-
edények és itató-vályúk.**

**Füstölő- és védekező-eszközök,
Füstölők, smokerek, pipák, füstölő
és elkábitó-anyagok, méhész-sip-
kák, szem- és orrvédők és keztyűk.**

**A méhészeti irodalom termékeiből
a legjobb és a legkedveltebb
szakmunkák.**

CSINTALAN GYULA

orgona-, zongora- és harmonium-készítő

KOLOZSVÁRT. Lakása: Egyetem-ú. 6. sz. Üzlet helyiség: Deák-Ferenc-ú. 2. sz., hátul az udvaron.

Elvállalok orgona készitést, minden nagyságban, minden kivétel és stýben,
továbbá javítását, átalakítását, kibővítését és hangolását jóállás mellett.

Elvállalok bármilyen nagy zongora-javítást, hosszú zongorák rövidde átalakítá-
sát, bőrzését és hangolását.

Készítek oltárokat, szöszéket és szöszék fölébe való koronát, nemkülömben egész
templomi berendezéseket is.

Elvállalom iskolai és szobai harmoniumok javítását és hangolását, úgy helyben,
mint vidéken. Vidéki meghívásra pontosan megjelenek. Kérdező-küldésekre azonnal
válaszolok.

Miért továbbra is becses figyelmébe ajánlom magamat. A t. közönség és egy-
házak pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

2—5.

CSINTALAN GYULA.

